

Medlemsbladet

UPPSALA SENIORUNIVERSITET

ÅRGÅNG 31 NR 2 MAJ 2009

Nya lokaler
sid 5

Nya styrelsen
sid 11

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitet. Ut kommer med fem nr per år.
Ansvarig utgivare: Kersti Ullenhag
Redaktörer: Alf Karlström, Barbro Posse, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Fyris-Tryck AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Kersti Ullenhag

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Öppettider: mån-fre kl 10.00–12.00
Telefon: 018-24 35 01
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se

Sekretariat:	(bostadstelefon)
Ingrid Melin, ordförande	54 17 80
Guðrun Ahlborg Levander	69 63 79
Guðrun Bäckström	36 65 21
Gördis Hymér	30 05 70
Margareta Knutson	26 10 16
Elsa-Britta Larsson	32 02 68
Caare Smith	32 41 48
Mia Virving	38 52 01
Håkan Westergren	30 40 91
Malin Åkerblom	32 07 34

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

www.usu.se

Omslagsbild: På väg till Metropolitan via Heby.
Foto: Barbro Posse

En ny horisont

Att jag blev erbjuden rollen som ordförande i Uppsala Senioruniversitet var såväl oväntat som stimulerande. Som pensionär upplever man att de gamla rollerna tenderar att blekna och bli färre. Möjligheten att arbeta i ett nytt sammanhang – i en verksamhet med intellektuell inriktning – var lockande. Av forskare har vi ju fått veta att intellektuell verksamhet förlänger det goda livet. Senioruniversitetet har inemot 1900 medlemmar och ett 60-tal funktionärer som genom sitt ideella arbete driver en väl fungerande verksamhet. Frågan blir: Hur skall mitt bidrag till verksamheten se ut? Vad förväntas av mig och i vilken utsträckning kan jag infria förväntningarna? Min första uppgift måste bli att lyssna och att försöka förstå hur det samlade arbetet fungerar.

Det finns en verksamhet som jag är bekant med. Jag har sedan förra våren haft nöjet att arbeta i den arbetsgrupp som arrangerar ”Tisdagsföreläsningarna”. Här-om veckan hade vi en fullträff med Merete Mazzarella. Föreläsningen fick, som många av oss vet, flytta från sal X till aulan, där Merete höll en föreläsning om skapandet av en finsk nationell kultur efter 1809. Vi kan alla se fram emot att få läsa den bok om Pensionärsrollen som skall komma.

I inledningen av sin föreläsning uttryckte Merete sin förvåning över att ingen ifrågasatt hennes rätt, när hon som nybliven pensionär bad om pensionärsrabatt. Samma önskan att uppfattas som pre-pensionär upplevde jag månaden efter min 65-årsdag. Vid besök på Sonia Henies konstmuseum utanför Oslo fick jag min första pensionärsbiljett. Jag fick ett klistermärke som var ungefär 5 cm i diameter. På märket som skulle fästas väl synligt på kroppen stod med stora bokstäver ”Pensionist”. Jag hade gärna betalat några kronor extra för att slippa skylta med min ålder. Liksom Merete tänkte jag mig att jag såg yngre ut än jag var, och det ville jag gärna göra. Viljan att dölja hög ålder är givetvis kulturellt betingad och måste bekämpas. Om man själv förringar sin person när man blir pensionär kan man inte förvänta sig att få samma bemötande som tidigare.

I höstas deltog jag i en konferens arrangerad av European Business History Association i Bergen. Där mötte jag på nytt Mikulas Teich från Cambridge. Han hade förra sommaren firat sin 90-årsdag. Nu satt han ordförande i en session som avsåg bryggeriindustriens historiska utveckling. Deltagare på konferensen var också hans jämgamla hustru Alice Teichova som 1988 blev hedersdoktor vid Uppsala universitet. De bemöttes av oss alla med professionell respekt.

Glad Vår och Härlig Sommar, önskar

KERSTI ULLENHAG
Ordförande

Sök USU:s stipendium 2009 för utbildning och utbildande resor

Uppsala Senioruniversitet ledigförklarar härmed 2009 års stipendium på 10 000 kronor. Stipendiet avser utbildning och utbildande resor och kan sökas av alla betalande USU-medlemmar. Även aktiva lärare vid USU som inte är medlemmar kan söka stipendiet. Förtur ges till sökande som kan visa att ändamålet även kan vara till nytta för USU. Stipendiaten förutsätts i efterhand lämna en redogörelse lämplig att publicera i USU:s medlemsblad. Stipendiet kan, om styrelsen finner det lämpligt, delas mellan två sökande och då uppgå till 5 000 kr vardera.

Ansökan görs på en särskild blankett som finns på USU:s webbplats och på USU:s expedition. Uppge för vilket ändamål stipendiet söks och beräknade kostnader samt lämna eventuellt övriga upplysningar.

Skicka din ansökan med e-post till usu@folkuniversitetet.se eller per post till USU:s expedition, Box 386, 751 06 Uppsala. **Senast den 15 maj 2009** vill vi ha din ansökan. Beslut fattas av USU:s styrelse i början av juni 2009.

**Nästa nummer av tidningen utkommer den 4/8
Manusstopp 10/6**

Resor och studiebesök

Tisdag 19 maj

Prerafaeliterna på Nationalmuseum

PRB, The Pre-Raphaelite Brotherhood, på svenska Prerafaeliterna. Den hemliga konstnärsgruppen bildades i London 1848 som en revolt mot rådande konstideal. Prerafaeliternas bilder upprörde samtiden och fascinerar än i dag.

Få känner till prerafaeliterna. Ändå kommer du att känna igen bildspråket i många av de verk som ingår i den här utställningen. Vi får se över 200 målningar, akvareller, teckningar och fotografier vid sidan av textilier, glasmålningar och andra föremål. Utställningen är den första någonsin i Norden som ägnats denna konstnärskrets.

Namnet prerafaeliterna kommer sig av att gruppen fann sina konstnärliga förebilder i medeltiden och ungrenässansen, före 1500-talsmålaren Rafael, därav prefixet pre-.

Prerafaeliternas bilder är suggestiva och fyllda med allvar och skönhet. De präglas av motsatser. Fascinationen för medeltiden förenades med ett starkt socialt engagemang i nuet. Radikal politik kombinerades med djup religiositet. Fantasier om svunna tider mötte realism i närgångna naturstudier. Existentiella teman och mötet mellan verklighet och dröm gav prerafaeliternas bilder en spänning som upprörde de-

ras samtid. Samma spänning gör dem intressanta än i dag. Gruppens främsta företrädare är Dante Gabriel Rossetti, John Everett Millais och William Holman Hunt.

Tider:

Kl 09.15 Avfärd från S:t Eriks torg

Kl 11.15 Guidad visning för grupp 1

Kl 11.45 Guidad visning för grupp 2

Kl 13.00 Lunch i Atrium, Nationalmuseum

Kl 14.30 Hemfärd

Kl 15.30 ca Åter i Uppsala

Pris: 405 kr för bussresa, guide, inträdesbiljett och lunch

Första anmälningdag: onsdag 29 april.

Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gudrun Bäckström

Måndag 25 maj

Bussutflykt till kyrkor med Albert Målares bilder

Resan är i första hand avsedd för dem som deltagit i Jörn Johansons cirklar hösten 2008 och våren 2009.

Vi besöker Härnevi, Härkeberga, Husby-Sjutolft (lunchpaus), Sala och Kumla kyrkor.

Tider:

Kl 08.45 Avfärd från S:t Eriks torg. Ta med lunchkorg.

Kl 15.30 ca Åter i Uppsala

Ring Jörn Johanson på 018-37 20 11 om du har några frågor.

Pris: 175 kr för bussresa och visningar.

Första anmälningdag: måndag 4 maj.

Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gudrun Bäckström

Onsdag 27 maj

Prins Eugens Waldemarsudde

Utställningarna: *Carl Larsson, Två Prinsar bakom kameran och Vitt, vitt, vitt*

Carl Larsson

Prins Eugens Waldemarsudde har under årens lopp arrangerat utställningar med flera av de stora svenska mästarna. En av de mest legendariska har dock inte förekommit – Carl Larsson. Det är därför vi under våren 2009 valt att lyfta fram hans konstnärskap. Utställningen innefattar ett 100-tal verk och visar ett rikt urval målningar, akvareller och skisser samt en aldrig tidigare visad brevväxling mellan Carl Larsson och prins Eugen.

Carl Larssons konstnärskap är mångfasetterat – det pendlar mellan enkla karikatyrer och ett skimrande fri-luftsmåleri. Mest känd är han dock för sina bilder av familjelivet i Sundborn. Den kommande utställningen på Waldemarsudde visar ett 100-tal kända och mindre kända verk av konstnären. För första gången på 50 år ställs t.ex. Carl Larssons porträtt av Karin Larsson som brud ut.

Två prinsar bakom kameran

I *En glimt av paradiset* visas ett antal av prins Carl Philips fotografier från Botaniska trädgården i Uppsala. Bilderna togs i samband med Linnés 300-årsjubileum 2007. *Fotografier av Prins Eugen* presenterar ett urval av prinsens fotografier från Waldemarsudde och andra platser.

Vitt, vitt, vitt

Färgen vitt kan uppfattas som den fullkomliga föreningen av alla spektrets färger, som en symbol för den ogrum-

ANMÄLAN

Första anmälningdagen kan du anmäla dig på telefonsvararen tel. 24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis).

Du kan anmäla max. fyra medlemmar med namn och tel. nr.

De som fått plats får ett inbetalningskort med posten. Betala ej innan du fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen förutsätter att årsavgiften är betald.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser. När efterfrågan är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men vi registrerar alla anmälningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i Upsala Nya Tidning under Föreningsnytt. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se

lade oskulden. Utställningen tar fasta på den vita färgen i blomsterdekorationer, konsthantverk samt bildkonst och innehåller verk av bl. a. Eva Hild (född 1966) och Mia E Göransson (född 1961). Wilhelmina von Hallwyls brudklänning från 1800-talets mitt och drottning Silvias brudklänning från 1976 kommer även att visas.

Tider:

Kl 09.30 Avresa från S:t Eriks Torg
Kl 11.00 Guidning av utställningarna
Kl 12.00 Möjlighet att själv titta på utställningarna och trädgården
Kl 14.00 Lunch på Blå Porten
Kl 15.00 Hemresa
Kl 16.30 Åter i Uppsala
Pris: 390 kr för bussresa, guidning, entréavgift och lunch.
Första anmälningdag: tisdag 5 maj.
Anmälan är bindande.
Ansvarig: Gördis Hymér

Torsdag 28 maj

Bussutflykt till kyrkor med praktfulla altarskåp

Resan är i första hand avsedd för dem som deltagit i Jörn Johansons cirklar hösten 2008 och våren 2009.

Vi besöker Litslena, Villberga (lunchpaus), Valö och Häverö kyrkor.

Tider:

Kl 08.45 Avfärd från S:t Eriks torg. Ta med lunchkorg.
Kl 16.15 ca Åter i Uppsala
Ring Jörn Johanson på 018-37 20 11 om du har några frågor.
Pris: 170 kr för bussresa och visningar.
Första anmälningdag: måndag 4 maj.
Anmälan är bindande.
Ansvarig: Gudrun Bäckström

Måndag 21 – fredag 25 september

Kulturreisa till Helsingfors

Anordnas i september med förtur för dem som deltar i höstens föreläsningsserie ”Sverige och Finland sedan 1809 – tema kultur”. Program och kostnadsuppgift i Medlemsblad nr 3.

Anmälan till sekretariatet,
tel: 018-24 35 01 från 11 aug. dock senast 20 aug.
Ansvarig: Maj Aldskogius

Torsdag 1 oktober

Obesvarad kärlek – en sann historia

Intiman

Medverkande: Babben Larsson och Loa Falkman. Regi: Adde Malmberg
Se Babben Larsson i den sanna komedin om överklasskvinnan Florence Foster Jenkins som älskade opera och som älskade att sjunga, men som absolut inte kunde sjunga fast hon på fullt allvar trodde det. Hennes ackompanjator Cosme McMoon, spelad av Loa Falkman, är den kunnige musikern som konfronteras med den helt okunniga ”sångerskan” och som här berättar hennes historia.

Utdrag ur recensioner:

”Jag tror inte jag sett något roligare de senaste sex-sju åren. - - - Publiken älskar Babben Larsson och Loa Falkman. Ett suveränt par! – Aldrig har falsksång låtit så bra!. – Loas rika minspel ger plats för underfundig stand-up – Babben Larssons falsksjungande diva är en skrattspegel som många kan känna igen sig i.”

Tider:

Kl 17.30 Avfärd från S:t Eriks torg
Kl 19.30 Föreställningen börjar, speltid 2 tim 15 min
Kl 21.45 ca Hemfärd

Kl 22.45 ca Åter i Uppsala
Pris: 545 kr för biljett på främre parkett samt bussresa.
Första anmälningdag: måndag 1 juni.
Anmälan är bindande.
Ansvarig: Gördis Hymér

Tisdag 3 – 10 november (Preliminärt)

Jordanien – Mångfaldens land

Jordanien – Mångfaldens land med Ali Mostafa, ledare för USU:s populära resa till Egypten. Resan anordnas av Jambo Tours speciellt för Senioruniversitetet i Uppsala.

Jordanien är ett ungt land som utgör såväl en bro mellan öknen och havet, som mellan öst och väst. Bada i Döda havet och besök klippstaden Petra med sin mystik och dolda skatter. Ett detaljerat program finns i Jambo Tours katalog. Det kan också rekvideras från sekretariatet. Minimiantal deltagare är 20 och max. 30. Kostnad inkl. seniorrabatt 17.850 kr per person med del i dubbelrum. Tillägg för enkelrum 3.795 kr/person. Flygskatter och bränsletillägg tillkommer med cirka 3.500 kr/person.

Första anmälningdag: 5 maj, till sekretariatet tel: 018-24 35 01. Räkning skickas ut från Jambo Tours. Ett förberedande seminarium med Ali anordnas om tillräckligt antal deltagare anmäler sig.
Ansvariga: Maj Aldskogius och Ingrid Melin

Tisdagsföreläsningar

Föreläsningarna äger rum kl. 13.15 i Sal X i universitetshuset. De beräknas pågå till ca kl.14.00. Möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30. Handikapphiss och hörselslinga finns.

Tisdagen den 28 april

Överste Bo Pellnäs *USA:s och Rysslands ändrade relationer – säkerhetspolitiska aspekter.*
Gästvärd: Kersti Ullenhag.

Tisdagen den 12 maj

Leg. läkare Anne-Marie Pernulf *Gästläkare i u-land – erfarenheter och reflexioner.*
Gästvärd: Johnny Andersson.

Seniorerna i ljusa och fina lokaler

AV ALF KARLSTRÖM

Flytten från kvarteret Hjorten på Dragarbrunnsgatan till Storgatan 11, det gamla tingshuset, har pågått ett tag och verksamheten där är nu i full gång med studiecirklar, föreläsningar, möten och träffar.

– Här kommer all den verksamhet som vi tidigare hade i kvarteret Hjorten att rymmas plus en hel del annat, säger föreståndare Britt-Marie Stavström.

Och all bokning i de nyrenoverade lokalerna kommer att ske på dagtid genom Britt-Marie och inte genom kommunens Föreningservice som tidigare.

– Det här huset kommer att vara öppet för vem som helst som är pensionär och vara tillgängligt både under dagtid och kvällar. Vi kommer kanske att kunna hyra ut lokalerna till pensionsverksamhet även under helgerna.

I de nyrenoverade lokalerna i två plan finns fyra studierum, pentry, sällskapsrum och två större samlingslokaler. Den ena rymmer 50 personer och den andra 70. I båda finns ett piano och i den större salen finns också en scen.

Till en början var det tänkt att samlingslokalerna skulle rymma fler personer men brandmyndigheterna har satt en gräns som innebär att max 150 personer samtidigt får vistas i lokalerna.

– Det kommer att bli bra här. Vi är ju på markplanet nu i ljusa och fina lokaler, säger en förtjust föreståndarinna.

Frågan är dock hur det blir med värmen sommartid. Det visade sig nämligen efter inflyttningen att det inte går att öppna alla fönster och att inga persienner finns.

– Dessutom är huset K-märkt, vilket innebär att vi inte får sätta upp några markiser.

Förväntningarna på lokalerna är stora och Britt-Marie tycker att det känns lite nervöst.

– Vi ska göra det bästa för att alla ska trivas även här. En del ville inte flytta hit. Jag pratade bland annat i veckan med tre damer som deltagit i studiecirklar i de gamla lokalerna varje vecka i över 30 års tid, det har varit som deras andra hem.

– Men man måste komma hit för att se och uppleva hur fint det är här, där det finns både hörselslingor och hiss, säger Britt-Marie.

Inom Uppsala kommun finns ett 30-tal olika pensionärsföreningar som nu får ett eget Pensionärernas hus.

– Vi vet ännu inte vad huset kommer att heta, berättar Britt-Marie som varit föreståndare för lokalerna i Hjorten under åtta år och har lång erfarenhet av pensionärernas önskemål och förväntningar.

Hur tar man sig hit?

– Flexbussen har fått en egen hållplats, nr 30, utanför huset och runt om på gatorna kommer olika stadsbussar att stanna som till exempel närbuss linje 91 på S:t Olofsgatan och Storgatan.

FAKTA

År 1953 revs Österplanskyrkan och man byggde ett nytt hus, Tingshuset, som blev färdigt 1958–59. När verksamheten flyttade övertog Musik i Uppland lokalerna som sedan stod tomma ett tag.

Uppsala Senioruniversitetet 30 år – Festdag den 9 oktober!

Välkomna att fira Senioruniversitetet 30 år! Den 9 oktober på eftermiddagen blir det intressanta föredrag på temat kultur med Linus Tunström, Ulf Johansson Werre och Åsa Linderborg.

På kvällen ordnas en skräddarsydd middag med mycket sång- och musikunderhållning. Ett detaljerat program kommer i Medlemsbladet nr 3.

Boka in detta datum redan nu så att du säkert kan delta i festligheterna.

Spännande USU-aktiviteter

Tisdagsföreläsare

Håkan Lindgren – Att hantera andras pengar.

Torkel Jansson – Finska kriget och finska freden.

Sven Halldin – Världens vatten.

Merete Mazzarellas åhörare blev så många att de fick flytta från sal X till Universitetsaulan.

USU-medlemmar med sång i kroppen. Ledare: Gina Van Dam.

FOTO: BARBRO POSSE & ALF KARLSTRÖM

Bengt Nordberg leder en cirkel om språkriktighet.

*Ulf Johansson Werre gläds åt en fullsatt
Missionskyrka när han presenterar sin musik.*

En bok att läsa om igen

Fredens år 1945 slog sig författaren Aksel Sandemose ner på småbruket Kjörkelvik i Söndeled på norska Sörlandet. Han hade återvänt till Norge efter krigsåren som flykting i Stockholm och beslutat att bosätta sig på landet. Det var ett försök att slå sig till ro efter många stormiga år och det blev ett lyckokast. Som medarbetare i veckotidningen *Aktuell* och tidskriften *Årstidene* skrev han under de kommande 20 åren sina mest personliga texter.

”Jeg kommer nok til å skrive meget i epistelform” skrev han, ”og kanskje slikt vil bli nok så privat farget, men er det ikke brevet som ligger under all litteratur?”

Dessa dagboksblad från en freds- och uppbyggnadsperiod i Sandemoses liv är kanske den finaste diktning han lämnat från sig. De finns samlade i *Moraliska tankar. Epistlar 1945–65*, en bok som under många år varit min trognaste litterära följeslagare. Det är inte en bok som man läser från pärm till pärm. En epistel här och där, då och då räcker. De ger lugn, de ger tankar att spinna vidare på.

Den dansk-norske författaren Aksel Sandemose är troligen mest känd som skapare av Jante-lagen, den lag vars första paragraf lyder: Du skall inte tro att du är något. I *En flykting korsar sitt spår* skildrade han sin uppväxt i småstaden Jante (Nyköping i Danmark), med fog kallad ”ett träsk av förnedring”. Jag läste boken på 50-talet och drabbades av Aksel Sandemose: som man, som författare, som omutlig kämpe för en människas integritet.

Den nästan ständigt närvarande självuppgörelsen i Sandemoses författarskap är både en styrka och en svaghet. I *Moraliska tankar* har den mildrats. Drygt halva boken, *Sörlandsbrev*, kretsar kring natur, familj och lantlivets alla praktiska problem. Ämnena för dessa betraktelser framgår bäst av ru-

brikerna – ”om postgången till Kjörkelvik”, ”om önskan att vara målare och inte skribent”, ”om djurbesättningen vid årsskiftet” osv. Det är inga pastorala idyller. Sandemose tar sig an livet med bister humor, rationalism och en god portion självironi.

De resterande avsnitten, *Moraliska tankar*, *Avsked från Kjörkelvik* och *Sena epistlar* innehåller minnen från ett långt liv, tankar om tillvaron och diskussioner kring det som rör sig i tiden. En klok och fördomsfri röst att lyssna till, var än i livet man själv befinner sig.

MARIE-LOUISE VOGEL

Vilka resor!

Opera i världsklass

En snöig lördagskväll i februari åkte jag med USU till Folkets Hus i Heby för att se och höra min favoritopera Lucia di Lammermoor av Donizetti. Vilken upplevelse! The Metropolitan Opera i New York sänder då och då liveinspelningar i HD-kvalitet till lokaler över hela världen och Folkets Hus i Heby är just en sådan lokal. Det var andra gången som USU ordnade en resa till Heby. Bussen var fullsatt, salongen var fullsatt och efter vad man kunde se var även the Met fullsatt. Arrangemanget höll högsta kvalitet bild- och ljudmässigt. Met-publikens smittande applåder fortplantade sig till åhörarna i Folkets Hus salong. Ett extra plus till själva operaframförandet var, att det i pauserna visades intervjuer med dirigent, sångare och scenograf. Lyssnaren fick vara med både framför och bakom scenen. Den här formen av operabesök kan verkligen rekommenderas och vi ser fram emot flera USU-arrangemang av det här slaget.

I rättvisans boningar

Ena gången en härlig operakväll, andra gången ett givande studiebesök. USU

har bredd på sina arrangemang. Resan gick denna gång till Riddarholmen och Svea Hovrätt – återigen i fullsatt buss.

Svea Hovrätt, som är den största av Sveriges sex hovrätter, huserar i tre praktbyggnader, Wrangelska palatset, Rosenhanes palats och Hessensteinska palatset samt i Gamla Riksdagshuset och Östra Gymnasiehuset

Hovrättspresidenten själv, Fredrik Wersäll, höll en informativ föreläsning om hovrättens uppgift att överpröva mål som överklagats av de 15 tingsrätter som ingår i hovrättens krets. Omkring tiotusen mål kommer in varje år.

Så följde en synnerligen underhållande undervisning i Wrangelska palatsets och hovrättens historia av förre hovrättsrådet Sture Holmbergh.

Efter en god lunch i Svea Maträtts restaurang besåg vi Riddarholmskyrkan. Guiderna var kunniga och entusiastiska, vilket behövdes i sjutton kungars gravkammare i sexgradig värme.

Efter att ha följt seminarieserien Rätt och rättvisa under två terminer kändes detta studiebesök som en kunglig krona på verket.

BARBRO POSSE

Frågor till paret Aldskogius

Under vårterminen 2009 följer paret Maj och Hans Aldskogius studiecirkeln Språkförändring och språkriktighet i ett åldersperspektiv. Cirkelledare är Bengt Nordberg som är professor emeritus i sociolingvistik. Vad tycker de?

– Vi har valt den här cirkeln därför att vi båda alltid varit intresserade av språkfrågor. Språk är ju det viktigaste vi har! Till saken hör också att vi känner Bengt Nordberg sedan gammalt, inte minst från sångsammanhang. Han har också gett goda råd när vi i vårt yrkesliv suttit med studentuppsatser, som behövt korrigeras.

– Det är ett bra upplägg med uppgifter och redovisning i cirkeln. Vi vill bli mer språktoleranta och komma ifrån det som vår lärobok Språkriktighetsboken, kallar ”inlörd irritation”. Boken ifråga är framställd av Svenska språknämnden som nu bytt namn till Språkrådet. Den är rolig och nyttig om än inte helt konsekvent.

– Jag läser fortfarande studentupp-

Hans och Maj Aldskogius.

satser, berättar Hans. Jag har tidigare inte varit nådig i mina språkrättningar. Det vill jag mjuka upp.

– Det är roligt att gå tillsammans på en studiecirkel, men det är inget vi har satt i system. Var och en väljer själv cirkel eller föreläsningsserie. Sedan kan det sammanfalla. Vi har också själva varit cirkelledare och Maj leder i vår cirkeln Äldres rätt till lika villkor i samhället.

– En cirkel som tar upp till exempel språk i medier, retorik och ungdomsspråk skulle vara en spännande fortsättning på den här cirkeln.

BARBRO POSSE

Var med och påverka din situation som pensionär!

Senioruniversitetet har en cirkel med titeln Äldres rätt till lika villkor i samhället. För att kunna påverka beslutsfattare och andra behöver vi dina erfarenheter. Svara därför gärna på vår enkät som finns att ta ut på USU:s webbplats: www.usu.se. Blanketten finns också att få på USU:s sekretariat, Portalgatan 2A.

Det är bra om vi får era svar senast den 31 maj, 2009. De kan lämnas i insamlingslådor i Missionskyrkan eller skickas per post till Uppsala Senioruniversitet, Box 386, 751 06 Uppsala. Enkäten kan också e-postas till usu@folkuniversitetet.se

Sekretariatet söker medarbetare

Vi är ett antal personer, som arbetar ideellt med att sköta bland annat medlemsadministration, upprätta matriklar och arrangera teater- och konsertbesök. Vi behöver bli fler.

Har du tid och lust att göra en insats är du välkommen att kontakta oss på tel. 018-24 35 01 eller att göra ett besök på expeditionen Portalgatan 2 A, 2 tr. En viss vana vid datorer krävs.

EFTERLYSNING

Bilden, som är den första i USU:s bildarkiv, är troligen tagen 1979. Den visar åtta personer, varav en (nr 8) kan vara Anne Walder, vår första ordförande. Vilka är de övriga, när är bilden tagen, vad gjordes vid mötet?

Kanske någon minnesgod läsare kan hjälpa oss? Svar kan lämnas till USU:s sekretariat, tel: 018-24 35 01 e-post: usu@folkuniversitetet.se, eller till ansvarige för bildarkivet, Olof Wallenius: olof.wallenius@tele2.se.

Frågor till Katarina Hellgren-Dahl

Språklärare och sångerska – en kombination som väcker nyfikenhet

I Senioruniversitetets program för våren 2009 finns inte mindre än sex cirklar i italienska, för nybörjare såväl som för dem med olika grad av förkunskaper. Katarina leder fem av cirklarna.

Varför tror du att italienska är så populärt?

– TV-programmet *Solens mat* med Bo Hagström är säkert en bidragande orsak liksom matprogrammet med Paulo Roberto. Båda inslagen är trevliga och mysiga och man blir glad och inspirerad av att se dem. Många har varit i eller planerar att åka till Italien för att uppleva dess kultur, historia och klimat. Att kunna lite italienska är då inte helt fel.

Foto: Alf Karlström

Hur ser du på deltagarna och undervisningen?

– Deltagarna är positiva och intresserade. Det är som cirkelledare viktigt att vara lyhörd för deras behov, att försöka se till att var och en får ut av undervisningen vad just hon eller han vill ha. Ett bra ordförråd är naturligtvis väsentligt för att kunna uttrycka sig. Grammatiken kommer man dock inte ifrån. Man måste ha något att ”hänga upp” språket på.

– Vi läser, översätter och samtalar. Undervisningen varierar alltefter deltagarnas nivå. Vi tittar någon gång på en italiensk film och musiken har en inte oväsentlig roll. Före jul sjöng vi till exempel italienska julsånger till mitt gitarrackompanjemang. Den sociala samvaron är för många kanske lika viktig som kunskaperna och fikastunden är mycket uppskattad.

För Katarina har Italien och det italienska språket gått som en röd tråd genom hela livet. Hon reser till Italien flera gånger om året, har en fil.kand. i bland annat italienska, har arbetat på Italienska Statens Turistbyrå, studerat vid universitet i Bologna, undervisat i italienska på Folkuniversitetet och nu på Katedralskolan och Senioruniversitetet.

Förutom språk är sång och musik Katarinas stora intresse. Hon sjunger visor på bland annat ungerska och jiddisch på festivaler, privata fester, arbetsplatser, bibliotek med mera. Kanske får vi någon gång anledning att återkomma till den sidan av hennes verksamhet.

MARGARETA WESTIN

Forskning pågår

Uppsala universitet anordnade sin andra konferens om Forskning pågår... om äldre och åldrande – ett framtids-perspektiv. Tanken med konferensen är

att presentera aktuell forskning på området och skapa en mötesplats för forskare och yrkesverksamma. Ett tredje syfte är att stärka kontakterna mellan universitet och allmänhet.

USU medverkade med ett semina-

rium med rubriken Forskningsorientering och kunskapssökande inom Uppsala Senioruniversitet. Maj Aldskogius ledde seminariet och startade med att presentera USU och den verksamhet inom USU som är mer forskningsinriktad.

Övriga medverkande var Rune Hedman, Björn Odin och Alice Rinell Hermansson. Synpunkter som kom fram var bland annat: hur motverkar vi diskriminering av äldre och synen på äldre som ett kollektiv där alla är lika? Inte bara legala aspekter måste beaktas, utan även humanitära, som rätten till ett gott socialt liv där fundamentala behov tillgodoses med respekt.

USU bidrar själv genom sin verksamhet i den riktningen och strävar efter att hitta system för påverkan i samhället.

BARBRO POSSE

Foto: Barbro Posse

Maj Aldskogius, Rune Hedman, Alice Rinell Hermansson och Björn Odin forskningsorienterar.

Årsmötet 2009

Det är inte alltid så att årsmöten är enbart positiva tillställningar – men Senioruniversitetets är faktiskt det. Så även 2009. Avgående ordförande Maj Aldskogius kunde redovisa ökande antal studiecirkel och seminarier, lyckade resor, intressanta tisdagsföreläsningar och internationella utbyten. Avgående kassör Jarl Lundin kunde se tillbaka på en verksamhet med ständigt växande god ekonomi, revisorerna föreslog utan problem ansvarsfrihet och Ann-Cathrine Haglund som mötesordförande lotsade oss skickligt genom de formella labrynterna.

Som nyvald ordförande presenterade Kersti Ullenhag sig med en imponerande CV. Hon är professor emerita i ekonomisk historia och bedriver fortfarande forskning i företags- och industrihistoria. Undervisning har varit centrum i hennes yrkesliv, men det har också medfört många andra engagemang både inom universitetet och i samhället. Allt ifrån universitetets disciplinnämnd till Stadsteaterns styrelse. Mötesdeltagarna gladdes med henne åt att hon som ledamot i Carolina Redivivas styrelse tillhört dem, som fått stå på balkongen på Valborg!

Större delen av styrelsen omvaldes men Ellinor Lindström nyvaldes. Hon berättade att hon i sin fil. kand. bland annat har personaladministration och att hon arbetat som personalchef i olika branscher bland annat inom byggsektorn, men hon har också en period hört hemma i Folkuniversitetet.

Johnny Andersson tackade Maj Aldskogius för de tre intensiva år hon lett verksamheten. Han visade ökningsvolymerna i siffror, han påtalade de livliga internationella kontakterna och arbetet med att hitta nya lokaler. Maj svarade i sitt tacktal med att betona hur stimulerande det varit att arbeta i USU. Hon tänker heller inte avstå helt från det, då hon stannar i resegruppen, rapportgruppen och planeringsgruppen inför 30-årsjubileet. Dessutom räknar hon med att ha mer tid för projektet Äldres rätt i samhället. USU får alltså även fortsättningsvis dra nytta av hennes enorma energi och erfarenhet.

Jarl Lundin avtackades förstås också efter nio arbetsintensiva år då han fört USU in i den nuvarande goda ekonomin. Elsa Söderqvist från sekretariatet hade dock flest arbetsår bakom sig då hon nu slutar efter 15 år för att ”äntligen bli riktig pensionär”.

Professor Christer Åsberg avslutade årsmötet med en föreläsning som han kallat Senioruniversitetet Alf Henriksson. Vi fick en lysande bild av Henriksson som en personlig lärdomsinriktning med osannolik bredd. Föreläsaren berättade om tidningsmannen, poeten, dagsversmakaren, språkvirtuos som förmedlade och själv led av kärlek till fakta. Åsberg högläste också några underbara dagsverser, innan kaffet och den årliga tårtan serverades.

AGNETA SUNDELÖF

Foton: Barbro Posse

Kersti Ullenhag leder sitt första USU-sammanträde.

Tack Jarl, Maj...

...och Elsa.

Uppsala Senioruniversitets styrelse 2009

Ordförande	Kersti Ullenhag
V ordförande	Johnny Andersson
Kassaförvaltare	Ellinor Lindström
Sekreterare	Britt-Marie Ekholm
V sekreterare	Ingrid Melin
Ledamöter	Bertil Eriksson Rune Hedman
Suppleanter	Monika Ekman Christina Lindqvist
Revisorer	Jan Brolin Hans Årstadius
Revisorssuppleant	Stig Brodin
Valberedning	Yngve Hofvander Margareta Granberg Gunvor Kjellström

Från skrifvarstugan

Ett knippe dagsverser från Skrifvarstugan 1

Snart *Glesbygdverket* är ett minne blott
liksom de många byar i vårt land
där skolan och affärn har stängt för gott.

Man frågar sig: vem ser nu till
att glesbygd får vad den behöver?
Jo, Gafsele och Dockmyr kan va trygg
för nu tar *Tillväxtverket* över

plus nyinrättad *Myndighet*
för analys och utvärdering –
nu ska man gå till botten
med tillväxtens hantering.

Första april föds denna nya telning
och statens verk har än en gång
förökats genom delning.

MARIE-LOUISE VOGEL

I Gottsunda där träffas de
på förortens eget torg
om respekt och rädsla talar de
men även om död och sorg.

Knivar och knogjärn beväpnar dem
för att stärka modet och äran
Svensson skakar när han går hem
för att äta surt förvärvade përan.

Tänk om de alla kunde mötas
för att visa sin omtänksamhet
istället för att stötas
av de andras misstänksamhet.

CHRISTER LARSSON

Visst är det väl rena rama
undret att han – Obama
nu är mäktigast i världen.
Enkel och till synes utan later
ska han styra Amerikas förenta stater
vi önskar lycka till på färden.

Det är väl självaste katten
att vi ska behöva kärnkraftsdebatten.
Vi har ju både sol och vind och vatten.
Fossila bränslen – bort med dem
låt solen värma våra hem
låt vinden lysa oss om natten
låt vatten styra de som sitter bakom ratten.

INGEGERD BÅTH

Nu har det visst gått galet
med det globala kapitalet.

Ingen tar sig råd att köpa bil
men många hämtar hem från nätet gratis fil.

Ve och fasa för koldioxidhotet.
Det drabbar också hela klotet.

Ja, allt kan te sig dystert dessa dagar
men inte blir det bättre när du klagar.

Snart skimrar kvällens himmel som viol
och du kan börja hoppas på
att det blir vår, i år, liksom i fjol.
Inte vill du klaga då!

Snart lyssnar du i andakt,
till koltrastens friarnätter.
Han tillhör också klotets värld,
men kräver inga utsläppsrätter.

KIA SJÖSTRÖM

